

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND ELŐZETES JAVASLAT¹

---

¹ Összeállította a CsMÉK erre a célra kijelölt munkacsoportja, a MÉK és CsMÉK háttéranyagainak felhasználásával, a BAZMÉK-nek a szegedi TET ülésen felvetett javaslat alapján

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Az 1731/2013 kormányhatározat az EU beruházások új eljárásrendjének kialakítását célozza, lényegében a racionálisabb pénzlehívás érdekében.

Szaktánk számára nincs más út, mint az uniós fejlesztések folyamatát áttekinteni, és a MÉK-MMK érdekeit összehangolni a Kormány racionalizálási törekvéseivel. Feltétlenül újra kell gondolni helyzetünket a változó jogszabályi környezetben. Nekünk, építésznek, mérnöknek együtt kell működnünk, és a jogalkotóktól konstruktív együttműködést kérünk²

Ehhez adalék egy szakmaspecifikus (azaz a mérnöki- ill. építész szakma felől nézve optimális) beruházási eljárásrendre vonatkozó javaslat megfogalmazása, amely a szegedi TET ülésen vetődött fel³.

A végső cél az lenne, hogy a teljes beruházási folyamatra jöjjön létre egy olyan *eljárásrend, módszer, vagy algoritmus*, mely maximálisan biztosítja, hogy a folyamat végén a *legnagyobb szellemi hozzáadott érték* jöjjön létre az egységnyi beruházási tőkére.

Ez a politika, a kormány, a társadalom és a szakma közös érdeke, azaz általános közérdek, s mint ilyen egyben közös tárgyalási alap. Mert pld. hogyan szolgálja a *legnagyobb szellemi hozzáadott érték* megszületését a legalacsonyabb tervezési díj? Sehog. Kifejezetten ellene hat.

Az átfogó „célzatos” feladat maga az *eljárásrend* létrehozása lenne, s ezen belül egy *szakma specifikusabb* közbeszerzési jogszabály. Vagyis mutassuk fel asszisztálás, véleményezés helyett, hogy a szakma ezt hogy látná ideálisnak. Ennek a közbeszerzési törvénynek ugyanis úgy kellene kezdődnie, hogy a *lezajlott koncepció-kiválasztó tervpályázat alapján*, stb.

A német gyakorlatban pld. a *legmagasabb és legalacsonyabb ajánlatot* kiejtik. Ezzel megszűnik a résztvevők számára az a motiváció, hogy lehetőleg ők legyenek a legalacsonyabbak, vagyis a gyakorlatunkból ismert „kollegiális alávágás”.⁴

A mérnöki-, és építészeti szakma megfelelő pozicionálása az új eljárásrendben elengedhetetlen. Megállapítható ugyanis e szakmák háttérbe szorulása, térvesztése és ennek jogszabályok általi determináltsága. Ez a körülmény kimutatható versenyhátrányt jelent a nemzetgazdaság számára.

Magyarország történelmi hagyományai alapján magas szellemi értékek létrehozásával büszkélkedhetett eddigis. Ez a tény a Kárpát-medence arculatát, egyedi kultúráját évszázadokra meghatározta. Ennek a folyamatnak az elkövetkező nagymértékű beruházási hullám során is érezhetőnek kell lennie.

A szakmaspecifikus beruházási eljárásrendhez kiindulópontunk a közbeszerzésről szóló törvény bevezető két paragrafusa, melyek szerint a törvény célja „a közpénzek ésszerű és hatékony felhasználása és nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása, (...) a mikro-, kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásban való részvételének (...) elősegítése (...);” Illetve „Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.”⁵

Ezen - társadalmi hasznosságot szolgáló – alapelvek a mérnöki építészeti szakmákra nézve bizonyos jogi hiányosságok, anomáliák miatt ma nem érvényesülnek, ezért a javaslatcsomagban ennek kiigazítására teszünk kísérletet.

A következő oldalakon a javasolt eljárásrend áttekintő táblázata, majd az egyes fázisokban indokolt jogszabályi változtatások, és azok indoklása szerepel. A függelékben néhány fontos háttéranyag szerepel.

Ajánljuk a MÉK vezetősége részére, hogy - elfogadás esetén - képviseljék ezen dokumentumban foglaltakat a megfelelő fórumokon.

Szeged, 2014. október

Hajós Tibor, Nagy Imre, Palánkai Tibor, Schulcz Péter, dr. Szöllössi Béla javaslattevők (CsMÉK)

² Egy kormányhatározat margójára (CsMÉK)

³ BAZ MÉK javaslata (szegedi TET)

⁴ BAZ MÉK javaslata (szegedi TET)

⁵Kbt.. 1.§, 2.§

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND

előzetes javaslat

1. PROGRAMOZÁS & ELŐKÉSZÍTÉS

EREDMÉNY:

- operatív programok meghatározása
- preferenciák, prioritások meghatározása
- (nagy)projektlista meghatározása
- a tervezés előkészítése

TERÜLETFEJLESZTÉSI TERVEZÉS:

Területfejlesztési programozás: mérnök szakértői közreműködés
Projekt előkészítő alapok (legyenek!) előkészítésre, tervpályázatokra, tervezésre az ágazati és megyei, mj. városi operatív programokban rögzítve

PROJEKT ELŐKÉSZÍTŐ FÁZIS:

Beruházási program – előzetes tervezési programmal meghatározva

Ajánlatkérési dokumentáció, kiírás / Tervpályázati kiírás

Beruházás-előkészítő szakértő: alkalmazása kötelező legyen EU-projektfinanszírozás esetén

2. ELŐTERVEZÉS:

TERVAJÁNLATOK BESZERZÉSE

EREDMÉNY:

- szakmai feltételek előzetes tisztázása
- tervező kiválasztása
- minőségbiztosítás garantálása
- felelősségbiztosítás garantálása
- tervezési díj meghatározása

A TERV ÉS A TERVEZŐ KIVÁLASZTÁSA FÁZIS

Koncepcionális tervezés (alkalmazás kötelező legyen, de csökkentett tartalommal):

ajánlattétel koncepciótervvel, Kbt. szerinti eljárással:

EU-projekt nemzeti értékhatár alatt, illetve felújítás és infra beruházás esetén (minőség alapú kiválasztás, objektív elbírálással)

ötletpályázat: várostervezés, belsőépítészeti tervezés

egyszerűsített tervpályázat: nemzeti értékhatár fölötti projekt

tervpályázat: EU- projekt nemzeti értékhatár fölött

nemzetközi tervpályázat: EU értékhatár fölött

minden más esetben: egyenes megbízás

Minden esetben MINIMÁLDÍJ rögzítendő, és tárgyalásos eljárás a nyertes tervezővel

3. ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS

ENGEDÉLYEZÉSI TERVEZÉS

EREDMÉNY:

- hatósági engedélyek
- műszaki paraméterek
- költség-előirányzat
- tervezés korlátozott nyilvánossága, ETDR

TERVEZÉSI PROGRAM VÉGLEGESÍTÉSE FÁZIS: (szabályozandó a tartalma, minden eljárás alapjaként)

Jóváhagyási terv (tervezési program melléklete legyen)

ENGEDÉLYEZÉSI TERV FÁZIS:

Szerződés:

Kötelező melléklete (legyen) a tervezési program

Rögzítendő minden esetben:

Egyes szabványok kötelező alkalmazása

A szerzői jog egyértelmű meghatározása

A felhasználói jog specifikus meghatározása a kiviteli tervezésre, tervezői művezetésre vonatkozóan (szabályozott alku legyen)

Tervezési díj: A MINIMÁLDÍJ legyen a tárgyalási alap, melyben:

alkalmassági minimumfeltételek (meghatározandók) fedezete:

tervezési infrastrukturális háttér

felelősségbiztosítás, referenciák

4. MŰSZAKI KIVITELI TERVEZÉS

EREDMÉNY:

- műszaki meghatározottság
- tender terv
- pontos költségvetés kiírás
- költségkeret rögzítése

KIVITELI TERV, TENDER TERV FÁZIS:

Szerződés: lásd engedélyezési tervi fázisnál

+ egyértelműen rögzítendő legyen a tervi tartalom pl. egyedi részlettervek, illetve a kötelező tartalomtól való többlet tartalom (pl. organizációs terv, gyártmányterv)

Tervezési díj: lásd engedélyezési tervi fázisnál

Költségvetés kiírás, költségvetés előirányzat: a tervező és kivitelező felelőssége egyértelműsítendő

Kiviteli terv észrevételezési szakasz: intézményesítendő az eljárásban (korrekció, kiegészítés lehetősége szerződés szerint)

5. KIVITELEZÉSI KÖZBESZERZÉS

EREDMÉNY:

- kivitelező kiválasztása
- minőségbiztosítás garantálása
- felelősségbiztosítás garantálása
- kiviteli költségek meghatározása, pontosítása
- tervezői közreműködés meghatározása

TERVEZÉS+KIVITELEZÉS (FŐVÁLLALKOZÁS) ESETE:

meghatározandó a tervezési folyamat azonosságai, eltérései, egyeztetve az EU országok gyakorlatával:

- koncepciótervezésre, tervpályázatokra is értelmezhetők-e

vagy

- a fővállalkozás esetei behatárolandók (pl. infrastrukturális beruházásokra, műemléki felújításokra)

KIVITELEZÉS ESETE:

A tervező bevonása, véleményező szereppel a kivitelező kiválasztási folyamata során

6. KIVITELEZÉS

EREDMÉNY:

- szakaszos átadás
- e-naplóban rögzített építési folyamat
- végső műszaki átadás

TERVEZŐ SZEREPE A KIVITELI FÁZISBAN:

Utólagos kiviteli tervezés: különös eseteinek és finanszírozásának egyértelműsítése

- termódosítás

- terv átdolgozása, magvalósulási terv

- kiegészítő részletterv

Tervezői művezetés:

- „műfaji” egyértelműsítés (nem kiviteli terv!)

- kiviteli tervet készítő tervező előjogának a meghatározása művezetői szerepének, és az ezzel arányos felelősségnek a meghatározása

1. PROGRAMOZÁS & ELŐKÉSZÍTÉS

JAVASLATOK:

TERÜLETFEJLESZTÉSI TERVEZÉS:

Területfejlesztési programozás: mérnök szakértői közreműködés
Projekt előkészítő alapok (legyenek!) előkészítésre, tervpályázatokra, tervezésre az ágazati és megyei, mj. városi operatív programokban rögzítve

PROJEKT ELŐKÉSZÍTŐ FÁZIS:

Beruházási program – előzetes tervezési programmal meghatározva
Ajánlatkérési dokumentáció, kiírás / Tervpályázati kiírás
Beruházás-előkészítő szakértő: alkalmazása kötelező legyen EU-projektfinanszírozás esetén

RÉSZLETEZÉS, INDOKLÁSOK

(jogi hivatkozások, anomáliák - átfogó nemzetgazdasági szempontok - elvi-stratégiai indokok)

Területfejlesztési programozás: mérnök szakértői közreműködés intézményesítése

Az európai uniós támogatások, a területfejlesztési-, kohéziós Alapok nagy százaléka építési beruházásokra fordítódik. Ezért a koncepcionális és fejlesztési program tervekben minden esetben beruházásban jártas mérnököt/ építésmérnököt is be kell vonni társtervezőként/ szaktanácsadóként.

Projekt előkészítő alapok legyenek intézményesítve; előkészítésre, tervpályázatokra, tervezésre az ágazati és megyei, mj. városi operatív programokban rögzítve.

A költségvetési szervek nagy részének (mint építetőknek) mint korábban, most sincs betervezett forrásuk tervezésre, ennek előkészítésére. Az előző EU ciklusban anomália alakult ki azzal, hogy a támogatási pályázathoz szükséges engedélyezési tervezést és költségelőirányzatot a tervezők kényszeredetten megelőlegezték – majd ha nyer a pályázat alapon. Gyakorlatilag a beruházásban kockázati befektetői szerepbe kényszerültek, miközben szolgáltatásra kötöttek szerződést. Így ez a megbízók számára is kockázatmentes volt, a tervezők terhére. Mivel közcélú beruházás esetén a pályázati rendszer megszűnt – gyakorlatilag programfinanszírozásról beszélhetünk – ezzel megszűnt az építető kockázata. Lehet azonnal a konkrét műszaki tervezéssel, ennek előkészítésével foglalkozni. „Csupán” a forrást kell biztosítani.

Beruházási program – előzetes tervezési programmal meghatározva, ennek intézményesítése

A költségvetési intézményeknél jelenleg egyedileg van szabályozva v. egyedi döntés(sorozat) helyettesíti a beruházási programot, amely többek között a beruházással elérni kívánt cél, a kapacitást jellemző naturális adatokat és a jellemző műszaki adatokat tartalmazza. Ezt lenne szükséges intézményesíteni, **Előzetes Tervezési Programként**, a 191-es Korm. rendeletben meghatározva. Ez, elkészülte után gyakorlatilag a tervpályázatok tervezési programjaként vagy az ajánlatkérési dokumentáció szerves részeként alkalmazható.

Beruházás-előkészítő szakértő alkalmazása kötelező legyen EU-projektfinanszírozás esetén

A Beruházási Program ezen belül az Előzetes Tervezési Program megfogalmazása meghatározó jelentőséggel bír; fontos a továbbtervezésre nézve, mert a legjobb terv és az erre alkalmas tervező kiválasztása ezen múlik. Nemzetgazdasági érdek a jó beruházás-előkészítés. Ez nemcsak a nagyberuházásokra nézve igaz, hanem valamennyi közpénzből megvalósuló

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND
előzetes javaslat

projektre. Általában a beruházási program megfogalmazásához az építetőknek nincs megfelelő saját szakemberük. Ez erőteljesen felveti azt, hogy közpénzből történő beruházások esetén a beruházás-előkészítő mérnök alkalmazása kötelező legyen; EU finanszírozás esetén mindenképpen; ez legyen rögzítve jogszabályban.

Ezzel egybevághat a kormányzati szándék is: *„Az európai uniós forrásból megvalósuló projekteket (...) különösen a pályázati dokumentáció összeállítását, valamint a projektek végrehajtásának támogatását felkészült szakértői bázison alapuló állami kapacitások megteremtésével kell biztosítani”*⁶. Ennek érvényesüléséhez elengedhetetlen, hogy építési beruházások esetén a komplex tervezői szemlélettel rendelkező, beruházás-előkészítésben, - lebonyolításban jártas építész, illetve mérnöki szakértőt (alkalmi szerepvállalással) be kell vonni. Ez azért is szükséges, mert a tervezői szolgáltatás megrendeléséhez olyan szakmai döntést kell hozni, hogy a közbeszerzés mely válfaját kell alkalmazni, illetve mely projektek esetében szükséges építészeti verseny, és annak mely formája.

---

⁶ 1731/2013 kormányhatározat (3.pont)

2. ELŐTERVEZÉS; TERVAJÁNLATOK BESZERZÉSE

JAVASLATOK:

A TERV ÉS A TERVEZŐ KIVÁLASZTÁSA FÁZIS:

Koncepcionális tervezés (alkalmazás kötelező legyen, de csökkentett tartalommal):

nemzetközi tervpályázat: EU értékhatár fölött

tervpályázat: EU- projekt nemzeti értékhatár fölött

egyszerűsített tervpályázat: nemzeti értékhatár fölötti projekt

ötletpályázat: várostervezés, belsőépítészeti tervezés

ajánlattétel koncepciótervvel, Kbt. szerinti eljárással:

EU-projekt nemzeti értékhatár alatt, illetve felújítás és infra beruházás esetén (minőség alapú kiválasztás, objektív elbírálással)

minden más esetben: egyenes megbízás

Minden esetben MINIMÁLDÍJ rögzítendő, és tárgyalásos eljárás a nyertes tervezővel

RÉSZLETEZÉS, INDOKLÁSOK

(jogi hivatkozások, anomáliák - átfogó nemzetgazdasági szempontok - elvi-stratégiai indokok)

A TERV ÉS A TERVEZŐ KIVÁLASZTÁSA FÁZIS:

Nemzetgazdasági érdek, hogy az adott beruházási feladatra a – többféle szempontból - lehető legjobb terv és az annak kidolgozására alkalmas tervező legyen a kiválasztott. Hiszen nagy értékű, akár 100-200 évig fennálló objektumok megvalósításáról van szó. Evidencia, hogy adott műszaki paraméterekhez többféle megoldású, többféle minőségű épület rendelhető, nem mindegy, melyik valósul meg.

A Kbt. szerint az építető feladata a tervező kiválasztása (nem a tervé). Így eleve nem jelenik meg a minőség igénye a tervezési szolgáltatásoknál. Jelenleg dominál a tervezői szolgáltatás ár-alapú versenyen (negatív árversenyen) történő kiválasztása. De nem a tervek, nem a tervi minőség versenyeznek, hanem a tervezői aláígérés. Ez ab ovo ellentmond a fenti megállapításnak. Bár a Kbt. lehetővé teszi a minőség alapú kiválasztást is (azaz a minőség alapú versenyt, vagy összetett szempontrendszer alapján, vagy tervpályázat megrendezését), a választás az építetőre van bízva. A tervpályázat csak rendkívül szűk körben kötelező, de még ez alól is ki lehet bújni. A probléma épp a Kbt. és a kapcsolódó törvények „liberalizmusával” van, ami törvényszerűen az „olcsó” tervezői és kivitelezői megoldások felé tereli a projekteket. Nemzetgazdasági érdek tehát, hogy az eddigi liberális felfogás megszűnjön, és a projektelőkészítő fázist követően TERV ÉS TERVEZŐ kiválasztásának fázisa szerepeljen a jogszabályban, kötelezően a minőség alapú kiválasztás jegyében.

A tervező ár-alapú kiválasztásának módszere negatív árversenyt jelent, ezzel a kezdeti céllal ellentétes folyamatokat generál, ami a végeredményben szükségszerűen tükröződik.

Koncepcionális tervezés alkalmazása: kötelező legyen – kategóriafüggetlenül -, de egyszerűsített tartalommal

A legjobb terv kiválasztását az építészeti gyakorlat több száz éves hagyománya szerint bevált tervpályázatok biztosítják. El kell érni, hogy önkormányzati, állami, valamint EU-s támogatással megvalósuló közcélú épületet csak tervpályázat nyertese tervezhessen, közvetlen megbízás alapján A tervező kiválasztásának hatékony alternatív módja lehet a referenciák versenyeztetése, vagy egyfajta előminősítés is, melynek rendszerét az építész szakmai szervezetek dolgozzák ki.⁷

⁷ Magyarország építészeti politikája (tervezet)

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND előzetes javaslat

A projekt előkészítő fázisban eldöntendő, koncepcionális tervezési kategóriák a több szempontból legjobb terv és annak tervezője minőség alapú kiválasztására: külön rendeletben szabályozott építészeti tervpályázat (több féle kategória) lebonyolítása vagy ajánlatkérés koncepciótervvel, vagy ajánlatkérés referencia pályázattal.

Az építészeti tervpályázatok évszázados hagyományon alapuló rendje biztosítja leginkább a Kbt. céljait és elveit: a közpénzek ésszerű és hatékony felhasználását és nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtését, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítását, a mikro-, kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásban való részvételének elősegítését, az esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot.⁸

Probléma az is, hogy a Kbt.-ben és a kapcsolódó jogszabályban nincs összekötve az építető által kiválasztandó tervező és az ajánlatkérő által esetleg megszervezett tervpályázat alapján kiválasztandó terv tervezőjének a személye, sőt ajánlatkérő ki is zárhatja a továbbtervezésre vonatkozó szerződés megkötését. Ez a lehetőség a Kbt. céljaival ellentmondásos megoldásokat gerjeszt (pl. fiókba került tervpályázatokat, nem egyértelmű megbízási döntéseket, korrupciógyanús kiskapuk alkalmazását)⁹. Így nem hatékony a közpénz felhasználása, az idővesztés be van építve a jogrendbe. Nemzetgazdasági érdek tehát, hogy idővesztés nélkül, minden esetben kiválasztandó a továbbtervezés alapjául szolgáló nyertes terv, és ezzel a továbbtervezést végző tervező(k).

Az európai uniós források felhasználása során a közbeszerzési rendszer olyan irányú átalakítása szükséges, amely hatékonyabbá, átláthatóbbá, szabályosabbá és költségtakarékosabbá teszi a közsféra kedvezményezettek számára a közbeszerzési eljárásokat¹⁰

A tervezési szolgáltatások terén a hatékonyság és költségtakarékosság érdekét egyaránt figyelembe vevő építészeti verseny alkalmazandó. A tervpályázati rendeletet – költség, tervezési feladat-, időráfordítás csökkentése igényével - hozzá kell igazítani a korm. hat racionalizálást célzó alapelvei érvényesüléséhez.¹¹

Minden esetben MINIMÁLDÍJ rögzítendő (tárgyalási alapként), és tárgyalásos eljárás a nyertes tervezővel.

„Minimáldíj” fogalmi magyarázata részletezendő (minimális mérnök óra díja, minimális eszközbeli háttér költségvonzata, minimális időráfordítás szükségessége, minimális eljárási utak és idők, stb., a vonatkozó kormányrendelet-tervezet alapján.)

ÉPÍTÉSZ TERVPÁLYÁZATI KATEGÓRIÁK ALKALMAZÁSA:

nemzetközi nyílt tervpályázat: EU értékhatár fölötti tervszolgáltatás esetén

nyílt tervpályázat: EU finanszírozású projekt nemzeti értékhatár fölött tervszolgáltatása esetén

meghívásos tervpályázat: nemzeti értékhatár fölötti tervszolgáltatás esetén

referenciapályázat: nemzeti értékhatár fölötti tervszolgáltatás településtervezés, belsőépítészeti tervezés, műemléki felújítás tervezése esetében

ötletpályázat: nem EU finanszírozású projekt esetében, vagy kétlépcsős tervpályázat esetén

Biztosítani kell a tervpályázatok sokféleségét, hatékonyságát, alapos szakmai előkészítését és kontrollját, nyilvánosságát, állami és önkormányzati pénzügyi kereteit, továbbá teljes szakmai önállóságát, a politikától független elfogadottságát¹²

JAVASOLT - kötelezően alkalmazandó – TERVPÁLYÁZATI KATEGÓRIÁK RÉSZLETEZÉSE:

Ha a tervezési szolgáltatás – a bevezetendő MINIMÁLDÍJ rendelet alapján meghatározott - becsült értéke az EU értékhatár fölött van > nyílt nemzetközi pályázatot kell lebonyolítani.

⁸ Kbt.: 1.§, 2.§

⁹ Kbt. 4.§. 22. pont, Kbt. 15. §

¹⁰ 1731/2013 Korm rend. 8. pont

¹¹ Javaslat az 1731/2013 kormányrendeletre (CsMÉK)

¹² Magyarország építészetpolitikája (tervezet)

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND előzetes javaslat

Ha a tervezési szolgáltatás – a bevezetendő MINIMÁLDÍJ rendelet alapján meghatározott - becsült értéke a nemzeti értékhatár fölött van és EU projektről van szó > egyszerűsített nyílt tervpályázatot kell lebonyolítani.

Ha a tervezési szolgáltatás – a bevezetendő MINIMÁLDÍJ rendelet alapján meghatározott - becsült értéke a nemzeti értékhatár fölött van > egyszerűsített meghívásos tervpályázatot kell lebonyolítani.

Ha a tervezési szolgáltatás településtervezésre, önálló belsőépítészeti tervezésre, funkcióbővítés nélküli műemléki felújításra irányul, és – a bevezetendő MINIMÁLDÍJ rendelet alapján meghatározott - becsült értéke a nemzeti értékhatár fölött van > külön szabályozás szerinti referencia pályázatot kell lebonyolítani.

Jelenlegi anomáliák:

Bár a Kbt. lehetőséget ad arra, hogy kormányrendelet meghatározza a tervpályázat kötelező eseteit, a tervpályázati rendelet FORDÍTOTT logikára épül: Ha bárki elhatározza, hogy tervpályázatot rendez, akkor és csak akkor kötelező alkalmazni a (z egyébként szigorúnak minősített) részletes tervpályázati eljárási szabályokat. Egyébként gyakorlatilag NINCS KÖTELEZŐ ESET! Ez a liberalizmus, szükségszerűen az ajánlatkérő egyoldalú döntési pozícióját jelenti, így törvényszerűen ritkán érvényesül a minőség alapú kiválasztás elve.¹³

A kiírók minden kiskaput megkeresnek, hogy ne kelljen tervpályázatot rendezni. Ha rendeznek tervpályázatot, azt sokszor kirakatként, reklám célokra használják. A lefolytatott tervpályázatoknál a döntés sokszor nem tiszta, nem biztos, hogy a szakmailag legjobb terv nyer. A kiírók nem szeretik, ha egy független zsűri dönt helyettük. Félnek, hogy nekik nem tetszik majd a kiválasztott terv, vagy nem tudnak együttműködni a nyertes tervezővel. A kiíró szeretné a végleges döntést meghozni. A kiírók túl drágának találják a pályázatot, az előkészítésre nem tudnak ennyi pénzt áldozni. Túl hosszúnak tartják a tervpályázatra szánt időt, gyorsabban szeretnének terveket.¹⁴

A tervpályázati rendszer átalakításának koncepciója:

KIBŐVÍTJÜK a Kbt.-ben szereplő esetekhez képest a kötelezőséget, de szabadabbá tesszük a rendszert. Nagyobb döntési jogkört kap a kiíró, a zsűri által 1-3. díjazottak közül bármelyikkel köthet szerződést a továbbtervezésre, saját döntési szempontjai szerint. Lehet ez esztétikai, ár, vagy akár a szimpátia a már ismertté vált tervezővel. (...)

Kidolgozható a tervpályázat kötelező díjszabása. Minimális díjalap mellett kevés beadandó tervanyag, a tervezendő feladat nagyságával, a benyújtandó anyagok mennyiségével, minőségével (látványtervek, animáció, modell) emelkedő díjalappal.

Fontos lenne egy EU-s/ kormányzati/NKA/MMA/stb. pályázati díjalap létrehozása, hogy a kiíróknak legyen lehetőségük a tervpályázat bonyolításához külső forrás igénybevételére.

Ez a rendszer lehetőséget adna arra, hogy alapos előkészítéssel kiírt tervpályázatokon, jól feltett kérdésekre jó építészeti válaszok szülessenek. A kiírók maguk választhatnának a szakmailag legjobbnak ítélt tervek, tervezők között. A tervezők munkáját megfizetnék, nem dolgoznának ingyen, feleslegesen.¹⁵

A tervpályázati kormányrendelet következő módosításának legfontosabb célkitűzései:

Előkészítés hangsúlyozása; a jó terv, a később megvalósuló épület sikere, célnak megfelelő használhatósága, gazdaságossága a jól átgondolt programon, az előkészítés minőségén múlik. A pályázati rendszerkötelező használata; más rendszerben tervpályázathoz hasonló eljárást ne lehessen bonyolítani. Meghívásos pályázat kibővítése; kiválasztásra kerülhetnek a résztvevők:

- előminősítés alapján (alkalmasságot ellenőrizve)
- ötletpályázat eredménye alapján (kétlépcsős pályázat)
- kiíró célzott felkérésére (a korábbi egyszerű eljárás visszaállítása – nagy igény lenne rá).

¹³ Kbt., ill 305/2011 Korm rend.1.§

¹⁴ Vitaanyag a tervpályázati rendszer jövőjéről

¹⁵ Vitaanyag a tervpályázati rendszer jövőjéről

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND
előzetes javaslat

Referencia pályázat lehetősége: műemlékeknél, települési terveknél alkalmazható új eljárás lehetne. Összeférhetetlenség pontosítása.¹⁶

Tervpályázati rendszer: lehet KITERJESZTENI, KATEGÓRIA ÉS ÉRTÉK ALAPJÁN, DE NE LEGYEN TELJES KÖRŰEN KÖTELEZŐ. illetve legyen kivételre lehetőség. Nem kell ragaszkodni a kamarai szakmai többséghez a zsűriben (lényeg, hogy sok tervpályázat legyen) 1 vezető tervező + 2 építész elég a szakma képviselőjében. Adott esetben 100-as léptékű vázlatterv kidolgozása is tervpályázati követelmény lehet (nem engedély tervi szinten).

AJÁNLATKÉRÉS KONCEPCIÓTERVVEL/ REFERENCIÁK VERSENYÉVEL, A KBT. SZERINTI ELJÁRÁSSAL:
(minőség alapú kiválasztás, objektív elbírálással)

Kbt. eljárás (ajánlatkérés) koncepciótervek és/vagy referenciák versenyével a nemzeti értékhatár fölötti felújítás, bővítés, és műszaki infrastruktúra tervszolgáltatása esetén

Egyszerűsített ajánlatkérés koncepciótervek és/vagy referenciák versenyével a nemzeti értékhatár alatti tervszolgáltatás esetében

A közbeszerzési törvény célzatos módosításának koncepciója (az alább idézett EU direktíva alapján):

Építési beruházások és az ezekkel kapcsolatos tervszolgáltatások esetében, továbbá más olyan esetekben, ha a közbeszerzés tárgya kapcsán a (4)c) alatti szakmai szempontok érvényesítése indokolt – különösen a minőség, a műszaki érték, az esztétikai és funkcionális tulajdonságok, a környezetvédelmi és fenntarthatósági tulajdonságok -, ajánlatkérőnek az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztásának módszerét kell alkalmaznia, az itt felsorolt, értékelhető tényezők résszempontként való alkalmazásával.¹⁷

A Magyar Mérnöki Kamara határozott álláspontja, hogy az építészeti és mérnöki szolgáltatások területén a kizárólagosan ár-alapú döntésekkel szemben az értékelés során rész-szempontok figyelembe vételével a minden szempontból legkedvezőbb ajánlatot kell kiválasztani. Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a közbeszerzésekre vonatkozó 2004/18 EU Direktíva módosítása során 2014-ben egyértelműen meghatározásra került: „**annak elősegítése érdekében, hogy a közbeszerzés során fokozottan előtérbe kerüljön a minőség, a tagállamok számára engedélyezni kell, hogy – amennyiben ezt megfelelően tartják – a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” kiválasztása céljából megtiltsák vagy korlátozzák a kizárólag az ár vagy a költség értékelésén alapuló elbírálást**”¹⁸

A Kbt. eljárás (újra)szabályozandó kérdéskörei az építészeti /mérnöki tervezés nézőpontjából:

Az ajánlatkérés bírálati szempontja vagy ÁR vagy MINŐSÉG (összetett szempontrendszer): az ÉRTÉKELÉSNEK NAGYON OBJEKTÍVNEK kell lenni (támadhatóság!) – emiatt sem szeretik utóbbi választani a beruházók, ezért érdemes kidolgozni egy szempontrendszer mintát, és ezt ajánlani alkalmazásra. A Kbt-ben az ajánlatkérés során az ALKALMASSÁGI KRITÉRIUM meghatározó szereppel bír (függetlenül a bírálati szempontoktól); azaz min. 1 pénzügyi és 1 műszaki feltétel követelmény; azonban ez NINCSEN SZABÁLYOZVA, viszont SZÜKSÉGES LENNE, a szélsőséges alkalmassági feltételkérdések elkerülése érdekében, az építési beruházásokról szóló kormányrendeletben. Visszacsatolás: a TERVEZÉSI PROGRAM meghatározásakor lehetne előírni ezek részletezését, ezt lehetne szabályozni. Szabályozandó továbbá, hogy az ajánlatkérési dokumentációba minden esetben egyértelműen a Kbt. céljait tükröző tartalom kerüljön bele.

Koncepcióterv: a MÉK által ajánlott mintaterv alkalmazásával, minimál-tartalommal célszerű intézményesíteni.

A referencia és a szakmai előélet jó teljesítési garanciát biztosít, hiszen a megvalósult épületek minősége feltételezi a készítendő terv minőségét, így a referenciák versenye is beépülhet az eljárásrendbe.

¹⁶ Vitaanyag a tervpályázati rendszer jövőjéről

¹⁷ A CsMÉK által javasolt törvénycikk kiegészítés (Kbt. 78.§)

¹⁸ Magyar Mérnöki Kamara által kiadott MTI közlemény

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND
előzetes javaslat

Egyenes megbízás minden más esetben

Ha a tervezési szolgáltatás nem közpénzből, nem EU forrásból kerül finanszírozásra – a bevezetendő MINIMÁLDÍJ rendelet alapján meghatározott - becsült értéke a nemzeti értékhatár alatt van > az ismert vagy ajánlott tervező megkeresésével, egyenes megbízással-
Koncepcióterv alkalmazása ajánlott a megbízási és hatósági egyeztetésekhez.

3. ENGEDÉLYEZÉSI TERVEZÉS - ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS

JAVASLATOK:

TERVEZÉSI PROGRAM VÉGLEGESÍTÉSE FÁZIS: (szabályozandó a tartalma, minden eljárás alapjaként)

Jóváhagyási terv (tervezési program melléklete legyen)

ENGEDÉLYEZÉSI TERV FÁZIS:

Szerződés:

Kötelező melléklete (legyen) a tervezési program

Rögzítendő minden esetben:

Egyes szabványok kötelező alkalmazása

A szerzői jog egyértelmű meghatározása

A felhasználói jog specifikus meghatározása a kiviteli tervezésre, tervezői művezetésre vonatkozóan (szabályozott alku legyen)

Tervezési díj: A MINIMÁLDÍJ legyen a tárgyalási alap, melyben:

alkalmassági minimumfeltételek (meghatározandók) fedezete:

- tervezési infrastrukturális háttér
- felelősségbiztosítás

RÉSZLETEZÉS, INDOKLÁSOK

(jogi hivatkozások, anomáliák - átfogó nemzetgazdasági szempontok - elvi-stratégiai indokok)

TERVEZÉSI PROGRAM VÉGLEGESÍTÉSE FÁZIS: szabályozandó a tervezési program (kötelező) tartalma, a továbbtervezés és kivitelezés megalapozásához. A Jóváhagyási terv a tervezési program melléklete legyen

Míg az előzetes tervezési program a konceptiótervet készíti elő (tervpályázathoz, ajánlatkéréshez), ebben a fázisban a nyertes-, ill. megbízást nyert tervező számára a továbbtervezéshez – minden további fázis megalapozásához – a tervezési program véglegesítése, lerögzítése történik meg. Méghozzá a nyertes koncepcióterv alapján, az építető és tervező közötti „alkuval”, a beruházási szakértő segítő közreműködésével. A TERVEZÉSI PROGRAMBAN kell rögzíteni az építető elvárásait, beleértve még az anyaghasználatot is. Az építető által jóváhagyandó Tervezési Program melléklete legyen a jóváhagyási terv, amely vizuálisan is rögzíti az összes tervezési instrukciót az engedélyezési tervművelethez. Az egyes tervfajták ajánlati mintatervét a MÉK kidolgoztatta, amely a tervek tartalmi követelményeiről szóló rendelet mellékleteként ajánlott tervcsomag lesz.

A TERVEZÉSI PROGRAMBAN tisztázni, pontosítani kellene a kiviteli terv tartalmi követelményeit, ezen belül a részlettervek tartalmi elemeit, ezek megrendelőjét az egyes eljárások során (pl. egyedi csomópontok kidolgozását: pl. általános csomópont formális, használhatatlan) kellene előírni ezek részletezését, ezt lehetne szabályozni.

Szerződés: rögzítendő minden esetben:

- **Egyes szabványok kötelező alkalmazása**

- **A szerzői jog egyértelmű meghatározása**

- **A felhasználói jog specifikus meghatározása a kiviteli tervezésre, tervezői művezetésre vonatkozóan (szabályozott alku legyen)**

Garancia szükséges a beruházónak – amely a legtöbb esetben állami költségvetési szerv, így ennek érvényesülése is nemzetgazdasági érdek - , hogy ne a tervező hozzáállásán múljon a tervezési szolgáltatás minősége: EGYES TERVEZÉSI IRÁNYELVEK, SZABVÁNYOK ALKALMAZÁSA KÖTELEZŐ LEGYEN, EZEK ELLENTÉTELEZÉSE A MINIMÁL-DÍJBAN IS „BENNE LEGYEN”; ez épüljön be a jogrendbe, a mindenkori vitákat elkerülendő.

SZAKMASPECIFIKUS BERUHÁZÁSI ELJÁRÁSREND
előzetes javaslat

SZERZŐI JOG: jelenleg nincs tisztázva, hol kezdődik: célszerűen a JÓVÁHAGYÁSI FÁZIS / BEADOTT ENGEDÉLY TERV legyen meghatározva. Célszerű lenne a szerzői jog és a felhasználói jog éles megkülönböztetése, egyértelműsítése.

„MINIMÁLDÍJ” rendelet beépülése a jogrendbe:

A kormány elé került, de a napirendről levett „minimáldíj” rendelet újbóli napirendre tűzésével, jogrendbe épülésével elkerülhető az árkartell is, és a túlzottan alacsony áron vállalt tervezési szolgáltatás is. Ez egyértelmű nemzetgazdasági érdek.

A „minimáldíj” hasznosan alkalmazható lehetne a tervpályázati eljárásra és a Kbt. szerinti ajánlatkérő eljárásokra nézve egyaránt. Meghatározható a minimáldíjban az előterv és a tervezési program költsége is.

Az alacsony vállalási ár irányába ható versenyhelyzet – az eddigi tapasztalatok szerint – negatívan befolyásolta a létesülő beruházás minőségét, ami a kidolgozatlan és átgondolatlan, előkészítetlen tervek következménye. Mindez nem a tervezők hibájából ered, hanem a piac nyomásának a hatása. Lelkiismeretességgel nem lehet pótolni a hiányzó bevételi oldalt, ezért az alacsony ár minden esetben a minőség lerontásához vezet. Lásd: pedagógusok, egészségügyi dolgozók alulbérezése! A minimáldíj meghatározása ezért elengedhetetlenül szükséges feltétel, amely esetén kötelezően elvárható a minimálisan szükséges minőségi teljesítés is. Ez szorosan kötődne egy tartalmi követelményrendszerhez, amely igény szint alatt a teljesítés nem jöhetne létre

Alkalmassági minimumkövetelmények: pl. tervezési háttér-infrastruktúra, pl. felelősségbiztosítás mértéke: A MIKROVÁLLALKOZÁSOK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK is feleljen meg, a Kbt. céljai, alapelvei szellemében. És a MINIMÁLDÍJ TARTALMAZZA EZEK KÖLTSÉGÉT.

A tervszolgáltatásért járó arányos díjazás (tervezési kategóriánként) az „európai” átlagos tervezési díjakhoz alkalmazkodjon (az „európai bérek” általánosan elfogadott politikai célkitűzése alapján).

Nem életszerű elvárni olyan helyzetet, melyben a hazai mérnökök az európai bérezés töredékéért szolgáltatják a tervet, miközben büszkék vagyunk a magyar szellemi kapacitásra és annak világszínvonalára. A KKV-k támogatása deklarált kormány cél, mely a szellemi tőkével rendelkező mérnökvállalkozások erősítését is magába foglalja. Ennek elengedhetetlen feltétele a nyereséges vállalat, amely a cégek megerősödését és kiszolgáltatottságuk csökkenését is magával hozhatná, ami egyértelműen a minőség javulása irányába hat.

4. MŰSZAKI KIVITELI TERVEZÉS

JAVASLATOK:

KIVITELI TERV, TENDER TERV FÁZIS:

Szerződés: lásd engedélyezési tervi fázisnál

+ egyértelműen rögzítendő legyen a tervi tartalom pl. egyedi részlettervek, illetve a kötelező tartalomtól való többlet tartalom (pl. organizációs terv, gyártmányterv)

Tervezési díj: lásd engedélyezési tervi fázisnál

Költségvetés kiírás, költségvetés előirányzat: a tervező és kivitelező felelőssége egyértelműsítendő

Kiviteli terv észrevételezési szakasz: intézményesítendő az eljárásban (korrekció, kiegészítés lehetősége szerződés szerint)

RÉSZLETEZÉS, INDOKLÁSOK

(jogi hivatkozások, anomáliák - átfogó nemzetgazdasági szempontok - elvi-stratégiai indokok)

Szerződés lehetőleg már engedélyezési tervi fázisnál:

+ egyértelműen rögzítendő legyen a tervi tartalom pl. egyedi részlettervek, illetve a kötelező tartalomtól való többlet tartalom

Pontosítani, egyértelműsíteni kell a kiviteli terv tartalmi követelményeit, ezen belül a részlettervek tartalmi elemeit, ezek megrendelőjét az egyes eljárások során (pl. egyedi csomópontok kidolgozását: pl. általános csomópont formális, használhatatlan). Visszacsatolás: a TERVEZÉSI PROGRAMBAN KELLENE ELŐÍRNI ezek részletezését, ezt lehetne így szabályozni.

Jogi egyértelműsítést igényel az, hogy a kivitelezésről szóló rendelet szerint „*az építető, illetve erre irányuló megállapodás esetén a fővállalkozó kivitelező a jogosultsággal rendelkező tervezővel a kivitelezési dokumentáció elkészítésére írásbeli tervezési szerződést köt*”. E szabály így önmagában szakmagyakorlási jogosultságot jelent; be kéne építeni az ÉPÍTÉSI ENGEDÉLY TERVEK (és előtervek) tervezőjének előjogát, illetve e tervek tervezőjének kiválasztását a folyamatba (nem kizárólagosan szerzői jogi kérdés! Adott esetben pereskedést, a beruházás idővesztését jelentheti.¹⁹

Költségvetés kiírás, költségvetés előirányzat: a tervező és kivitelező felelőssége egyértelműsítendő

Jogi egyértelműsítés szükséges a tervező és a kivitelező felelőségéről a költségvetést illetően. A vonatkozó kormányrendelet szerint a kivitelezési dokumentáció a költségvetési kiírást tartalmazza (e szerint az árazott kv. nem tervezési feladat), a tervező felelőssége a betervezett mennyiségek és termékek tekintetében van. Ugyanakkor joggyakorlat nem egyértelmű, ami adott esetben káros helyzeteket, sőt beruházási késlekedést jelenthet.²⁰

Kiviteli terv észrevételezési szakasz: intézményesítendő az eljárásban (korrekció, kiegészítés lehetősége szerződés szerint)

A korábbi években gyakorlat volt, hogy 8 munkanapon belüli lehetőséget kapott az építető/beruházó/ kivitelező, hogy áttekintse a kiviteli tervdokumentációt, észrevételezze azt. Az észrevételek alapján a tervező – szerződés keretein belül – korrigálta vagy kiegészítette a dokumentációt. Ezzel egyértelmű felelősségi helyzet keletkezett. Célszerű lenne az észrevételezési szakasz intézményesítése az eljárásrendben, ismételten alkalmazva az elfeledett szabályt; ez tiszta felelősségi helyzetet teremtene.

¹⁹ 191/2009 korm .rend. 7.§

²⁰ 191/2009 korm .rend 22.§

5. KIVITELEZÉSI KÖZBESZERZÉS

JAVASLATOK:

TERVEZÉS+KIVITELEZÉS (FŐVÁLLALKOZÁS) ESETE:
meghatározandó a tervezési folyamat azonosságai, eltérései, egyeztetve az EU országok gyakorlatával:

- konceptiótervezésre, tervpályázatokra is értelmezhető-k-e vagy
- a fővállalkozás esetei behatárolandók (pl. infrastrukturális beruházásokra, műemléki felújításokra)

RÉSZLETEZÉS, INDOKLÁSOK

(jogi hivatkozások, anomáliák - átfogó nemzetgazdasági szempontok - elvi-stratégiai indokok)

TERVEZÉS+KIVITELEZÉS (FŐVÁLLALKOZÁS) ESETE

Meghatározandók a tervezési folyamat azonosságai, eltérései

Bár a Kbt. lehetővé teszi, a hazai gyakorlatban ez nem megszokott közbeszerzési eljárás. (de előfordulhat, ezért foglalkozni kell vele). Ha építési beruházás építmény kivitelezésére és tervezésére együtt irányul, az ajánlatkérőnek rendelkezésre álló, kifizetett engedély terv alapján készített ajánlati dokumentációt kell összeállítani. Ez akkor állhat elő, amikor a szerzői jog (felhasználói jog) tisztázott, és így ez tekinthető a normál eljárásrendi folyamatnak, beleértve a terv és a tervező kiválasztásának metódusát is.

A dokumentáció kivitelezésre és tervezésre irányuló építési beruházás esetében is lehet az Épkip. rendelet szerinti - e rendelet előírásainak megfelelő - kivitelezési dokumentáció, ahol a nyertes ajánlattevő feladata egyes kiegészítő tervezési feladatok ellátása.

Nemzetgazdasági érdek, hogy közpénzen finanszírozott, nagy értékű beruházási létesítmények az elvárt minőségen készüljenek. Ez a tervezési folyamatot kézben tartó – előtervetet, engedély tervet, kiviteli tervet készítő – generál tervező gondos közreműködésével várható el leginkább. Ezért általános alapelv, hogy általában a közbeszerzés egyes ütemei közötti szerzői jogi folytonosságot legyen kötelező figyelembe venni.²¹ Ez azonban jelenleg nem egyértelműen szabályozott.

Elvileg elképzelhető, hogy a 2. előtervezés, fázisában az ajánlatkérés - koncepcióterv+ referencia összetett bírálati szempontrendszerrel – a az engedély tervre+ kiviteli tervre, +kivitelezésre irányul; ehhez azonban ki kellene dolgozni egy új szabályozást az ajánlati dokumentáció összeállításához

²¹ BAZ MÉK javaslata (szegedi TET)

6. KIVITELEZÉS

JAVASLATOK:

TERVEZŐ SZEREPE A KIVITELI FÁZISBAN:

Utólagos kiviteli tervezés: különös eseteinek és finanszírozásának egyértelműsítése

- tervmódosítás
- terv átdolgozása, magvalósulási terv
- kiegészítő részletterv

Tervezői művezetés:

- „műfaji” egyértelműsítés (nem kiviteli terv!)
- kiviteli tervet készítő tervező előjogának a meghatározása művezetői szerepet illetően és az ezzel arányos felelősségnek a meghatározása

RÉSZLETEZÉS, INDOKLÁSOK

(jogi hivatkozások, anomáliák - átfogó nemzetgazdasági szempontok - elvi-stratégiai indokok)

Utólagos kiviteli tervezés: különös eseteinek és finanszírozásának egyértelműsítése:

- tervmódosítás
- terv átdolgozása, magvalósulási terv
- kiegészítő részletterv

Részletesebben kifejtve:

Az utólagos kiviteli tervezés (kiegészítő tervezés) létező kategória, de a finanszírozása jelenleg nem egyértelmű (erre a különös eljárásrendi fázisra adott esetben számolni kell)

A tervmódosítás általában építetói igény változása, pl. a tervezési program módosulása miatt, (építetők kell, hogy finanszírozza).

A terv átdolgozása, megvalósulási terv általában kivitelező által kezdeményezett változtatás, pl. építési technológia miatt (a kivitelező finanszírozza).

Kiegészítő részletterv lehet megrendelő építetők is, kivitelező is, de neadjisten tervellenőr is előírhatja pótmunkaként, ha...

Tervezői művezetés: „műfaji” egyértelműsítés szükséges (nem kiviteli terv!)

Az utólagos kiviteli tervezés (lásd fentebb) intézményesülésével a tervezői művezetés elkülönülhet a pl. a tervmódosítástól, ez egyértelmű helyzeteket jelenthet.

A kiviteli tervet készítő tervező előjogának és az ezzel arányos felelősségnek a meghatározása a művezetői szerepet illetően :

Jogi anomália: A kivitelezésről szóló kormányrendelet rögzíti, hogy „a tervező az általa készített kivitelezési dokumentációval kapcsolatban tervezői művezetést végezhet.” *Mivel ez egy MEGENGEDŐ SZABÁLY, nincs kizárva más tervező, ezért szoktak ajánlatkérők „közbeszerzetni”.*

A bevezetőben is hangsúlyozott nemzetgazdasági érdek, hogy a nagy értékű beruházási létesítmények az elvárt minőségen készüljenek. Ez a kiviteli tervet készítő gondos közreműködésével várható el. Ezért fontos, hogy a tervezői művezetésre ne lehessen külön közbeszerzési versenyt hirdetni. Általában a közbeszerzés egyes ütemei közötti szerzői jogi folytonosságot legyen kötelező figyelembe venni.²²

²² BAZ MÉK javaslata (szegedi TET)